

Naturvårdsverket
106 48 STOCKHOLM

Bildande av Missjö naturreservat i Söderköpings kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att förklara huvuddelen av fastigheten Missjö 1:3 i Sankt Anna som naturreservat, avgränsat enligt bifogad karta, bilaga 1, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Naturreservatets namn ska vara Missjö naturreservat.

Syfte med reservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara representativa skärgårdsmiljöer i mellan- och ytterskärgård med innehåll av alla de komponenter som är viktiga för överlevnaden av hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter. Naturreservatet ska under stort hänsynstagande till flora och fauna vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet och för den vetenskapliga forskningen.

Syftet ska nås genom att området delvis hävdas genom bete och röjning, främst i den västra delen av området, och delvis lämnas orört, främst i ytterskärgården. Syftet med skötselåtgärderna ska vara att förstärka förutsättningarna för överlevnaden av hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter.

Föreskrifter

För att trygga syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5-6 § och 30 § miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla för området.

A Inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheten inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning
2. uppföra byggnad eller annan anläggning
3. anlägga väg eller campingplats
4. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med skötsel av naturreservatet

2001-12-14

5. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter eller plantera ut däggdjur eller fåglar av arter som förekommer naturligt inom området
6. gräva upp växter
7. tillföra växtnäringsämnen eller kalk eller annat jordförbättringsmedel
8. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
9. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd med annat syfte än att höja de ekologiska och/eller de kulturhistoriska värdena i naturreservatet
10. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning
11. anlägga fiskodling, brygga eller annan fast angöringsanordning för båt
12. bedriva övningsskytte

Dessutom är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

13. bedriva kommersiell verksamhet med undantag av guidning inom vattenområdet och fiske.

Föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för naturvårdsförvaltaren att genomföra eller upphandla den skötsel eller uppföljning som ska genomföras i enlighet med fastställd skötselplan.

B Markägare och annan sakägares skyldighet att tåla intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande åtgärder vidtas inom naturreservatet

1. utmärkning av, och information om naturreservatet
2. naturvårdsinriktade åtgärder enligt skötselplan utan ytterligare ersättning såsom bete, slätter och röjning
3. iordningställande av ytterligare anordningar för friluftslivet som anges i skötselplan

2001-12-14

C Rätt att färdas och vistas i reservatet

 Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. för längre tid än två dygn i följd förtöja båt vid samma strand
2. tälta längre tid än två dygn i följd på samma plats
3. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
5. plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp
6. på ett störande sätt använda radio, bandspelare, musikinstrument eller dylikt
7. störa djurlivet genom att klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur
8. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla
9. elda annat än på, av Länsstyrelsen, anvisad och skyltad plats

Dessutom är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. landa med luftfarkost eller framföra fordon
11. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet
12. bedriva kommersiell verksamhet med undantag av guidning inom vattenområdet
13. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordning (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

Naturvårdsförvaltare av reservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Missjö naturreservat utgör ett mycket värdefullt område i skärgården med en representation av både mellan- och ytterskärgård med mycket höga naturvärden och, en i många stycken, ursprunglig karaktär. Området består av en stor mängd öar, kobbar och skär som blir allt kalare ju längre ut mot öppet hav man kommer. I de yttre delarna av reservatet finns intressanta botaniska lokaler bl.a. på öar där fågelspillning präglar vegetationen. Fågellivet är mycket art- och individrikt i naturreservatet med t.ex. svärta och en stor mängd ejder. Gråsäl förekommer inom området. Inom naturreservatet finns, inom vattenområdet, förhållandevis stor mängd grunda bottnar (vattendjup < 3m) som utgör en mycket viktig naturmiljö för ekologin i havet.

2001-12-14

Missjö naturreservat ligger inom det, för naturvården, kulturminnesvården och friluftslivet, utpekade riksintresset Östergötlands skärgård och också inom den planerade nationalparken Sankt Anna enligt Nationalparksplanen för Sverige (1989).

Naturreservatet ingår i det svenska förslaget till EU's nätverk Natura 2000 både enligt art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet. EU-habitaten skär och små öar, västlig taiga, rev och laguner är angivna för området.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De höga naturvärdena inom Missjö naturreservat har varit kända under lång tid.

Reservatsbildning

Fastigheterna Missjö 1:2 och Missjö 1:3 inköptes 1991 av Naturvårdsverket från Finspångs respektive Söderköpings kommuner. Efter köpet genomfördes en fastighetsreglering vid vilken de båda fastigheterna slogs samman till en fastighet, Missjö 1:3.

I avvaktan på Naturvårdsverkets genomförande av planerad nationalpark anser Länsstyrelsen att fastigheten, med undantag av bebyggelsen på Missjö, bör bli naturreservat. Ett förslag till beslut och skötselplan har tagits fram av Länsstyrelsen och remitterats enligt nedan.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslaget till beslut om Missjö naturreservat till Naturvårdsverket, Söderköpings kommun, Skogsvårdsstyrelsen i Östra Götaland, Naturskyddsföreningen i Söderköping, Mats och Marita Södling, Missjö och Sven Nilsson, Kallsö. Bengt Almkvist, Missjö har också beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till beslut.

Naturvårdsverket, Söderköpings kommun, M Södling, S Nilsson och B Almkvist har inkommit med yttranden i ärendet.

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget i sin helhet.

Söderköpings kommun och M Södling framför behovet av att ha möjlighet att framföra fordon inom naturreservatet. Länsstyrelsen anser att det endast i undantagsfall är nödvändigt med transporter med fordon inom naturreservatet men inför en möjlighet att söka tillstånd för ändamålet under C10.

Flera synpunkter har framförts om remissförslagets begränsning 1 dygn vad gäller tältning och förtöjning av båt på samma plats och tyckt att tiden bör förlängas.

Länsstyrelsen anser att synpunkterna är rimliga och förlänger tillåten tid till 2 dygn både vad gäller tältning och båtförtöjning.

B Almkvist framför att det bör införas förbud, inte bara mot införande av nya arter i området, utan även mot utplantering av individer av arter som redan finns i området.

Motivet är att bevara den genetiska uppsättningen hos de arter som finns i området.

Länsstyrelsen anser att det är motiverat att förbjuda utplantering av individer av däggdjur och fåglar som redan finns i området och utökar därför föreskriften A5.

Söderköpings kommun och B Almkvist framför vidare att den yttre delen av området bör bli marint naturreservat med föreskrifter om vattenmiljön och bli förses med fiskeförbud och restriktioner för båtrafiken. Länsstyrelsen anser att kunskapsunderlaget om skärgårdens vattenmiljöer är bristfälligt överlag. Ytterligare kunskap behöver tas fram både översiktligt och även specifikt för Missjö-området innan beslut om marint naturreservat kan fattas.

S Nilsson framför att fiskodling kan vara befogat som komplement till yrkesfisket.

Länsstyrelsen anser att det finns risk att en fiskodling påverkar ekologin i havet på ett negativt sätt och att de naturvärden som finns inom ett naturreservat inte får riskeras av en sådan anläggning.

2001-12-14

Två befintliga våtmarker finns inom naturreservatet på huvudön Missjö. Våtmarkerna har tidigare varit åker- och betesmark. Remissinstanser har framfört att åker- och betesmarken bör återskapas med syfte att restaurera ett gammalt kulturlandskap. Våtmarkerna har ursprungligen, innan åker- och betesmark skapats genom dikning av områdena, varit våtmarker. Länsstyrelsen anser att naturvärdet i de båda våtmarkerna idag är så högt att det motiverar att bibehålla våtmarkerna.

I övrigt har en rad synpunkter och sakinformation framförts i yttrandena som inkommit. Länsstyrelsen har bedömt relevansen av synpunkterna i förhållande till det beslut som ska fattas och har utöver ovanstående kommenterade synpunkter gjort en del justeringar av skrivningar i skötselplanen.

Lämplig användning av markområde

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap Miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Missjö naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att åtgärden överensstämmer med gällande kommunal översiktsplan.

Allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att bildandet av naturreservat av Missjö inte medför några negativa konsekvenser för vistelse och färd i området.

Hänvisning för överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 5 (formulär 115, Miljödepartementet)

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsen i plenum fattat beslut, har förutom föredraganden deltagit länsrådet Magnus Holgersson, länsassessorn Jan Kaller, samhällsbyggnadsdirektör Leif Jonsson, biträdande länsantikvarien Carin Clareus och avdelningsdirektören Sverker Kärrsgård,. I styrelsens beslut deltog landshövdingen och ledamöterna Anders Senestad, Sven E Andersson, Gertrud Hermelin, Cecilia Ambjörn, Sven Eric Nilsson, Mattias Ottosson och Elisabeth Gustavsson samt suppleanter Britt Olauson, Ulf Lindh , Elisabeth Edlund, Jörgen Oskarsson, Margareta Borggren och Maria Forsell.

Björn Eriksson
Landshövding

Maria Taberman
Byrådirektör

2001-12-14

Bilagor

1. Karta över Missjö naturreservat
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

akten (naturreservatsdossier)

Kopia till

Söderköpings kommun

Skogsvårdsstyrelsen i Östra Götaland, Box 288, 593 24 VÄSTERVIK

Skogsvårdsstyrelsen, Norrköpings distrikt

Naturskyddsföreningen i Söderköping

Mats och Marita Södling, Missjö, 614 98 SANKT ANNA

Sven Nilsson, Kallsö, 614 02 GRYT

Skärgårdsföreningen, Bengt Almkvist, Missjö 614 98 SANKT ANNA, 2 ex

Gryts Skärvårdsförening, Per Gräslund, Alviksvägen 110, 167 62 BROMMA

Östergötlands Båtförbund, Harald Mårtensson, Marieborg, Gistad, 590 62 LINGHEM

Navet i Havet, Göran Johansson, Världens ände 58, 610 25 VIKBOLANDET

Östgötastiftelsen - natur och fritid, Box 1546, 581 15 LINKÖPING

Reservatsförvaltaren, c/o Bo Gustafsson, Länsstyrelsen

Lantmäterimyndigheten, Box 476, 581 05 LINKÖPING

Sjöfartsverket, 601 78 NORRKÖPING

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Länets författningssamling

Objektsregistret

Tidningskungörelse

Verksledningens kansli

Lantbruksenheten

Kulturmiljöenheten

Samhällsbyggnadsenheten